

„A belső és a külső erők felszínalakító tevékenységének vizsgálata a Kárpátok erdélyi hegyeiben”

Határtalanul! program, Erdély

2022. június 25-30.

Kecskeméti Katona József Gimnázium

Beszámoló a HAT-19-01-0207 számú pályázat megvalósításáról

A kiránduláson a külső és belső erők felszínformáló tevékenységéhez kapcsolódó természetföldrajzi ismeretek gazdagítása, terepen történő megerősítése volt az egyik célunk. A látnivalók többségének eléréséhez hosszabb-rövidebb túrák teljesítésére volt szükség. 2022 júniusában végre sikeresen megvalósítottuk a COVID-járvány miatt már több ízben elhalasztott kirándulást.

Még szinte meg sem száradt a tinta a kiosztott bizonyítványok lapjain, amikor szombat hajnalban csapatunk már zötykölődött a román határ felé. Kecskemétről el kellett jutnunk Tusnádfürdőre a Szent Kristóf Panzióba, ahol az első négy éjszakát terveztük eltölteni, így erre a napra inkább a buszról kiszállva gyorsan elérhető programok jutottak. A Szeben megyében található nagydisznói erődtemplom, a szászöldi település rendezett főtere jelentette az első megállót.

A délutáni fő attrakcióról, a Vöröstoronyi-szorosról, a leágazás elején történt autóbaleset okozta időbeli csúszás miatt le kellett mondanunk. A kárpáti hágón való közlekedés élményét azonban csak elnapoltuk, visszaútra beterveztük a transzfogarasi út messze földön híres szerpentinjein történő buszozást. (erről később)

A hosszú utazás monotonitásának megtörése céljából előbb a kerci cisztercita kolostor romos állapotban is impozáns látványt nyújtó maradványait látogattuk meg, majd Brassó előtt tartottunk egy rövid, végtagmegmozgató pihenőt Feketehalom főterén, az erődtemplom várfalának tövében.

Nyolc óra után érkeztünk meg a szállásra, ahol már az első este többen is riasztást kaptak a Tusnádfürdő főterén bocsával csámborgó anyamedve okozta vészhelyzetről

Vasárnap reggel már túrázásra alkalmas öltözetben szálltunk fel a buszra, a Gyilkos-tó felé vettük az irányt. Utunk során nem hagyhattuk ki a magyarság leghíresebb zarándokhelyének számító Csíksomlyói kegytemplomot. Többen sorba álltak a Szűz Mária szobor alatt, hogy a csodatévő reneszánsz alkotás előtt mormolhassák el az odaillő imádságot.

Rövid rendhagyó történelem órát és megemlékezést tartottunk Madéfalván a Siculicidium emlékműve előtt.

Napsütésben érkeztünk meg az 1837-ben hegymúlás következtében létrejött Gyilkos-tó partjára.

A sajátos genetikus tótipusba tartozó állóvíz partján mindenki elnyalhatott egy-egy fagyaltot, ami a mézesmadzag szerepét is betölthette volna, hiszen a bazár árubőségének nyugtázása és a jeges élvezet után nekivágtunk a Kis-Cohárd (1344 méter) meghódításának. A túra nem számít nehéznek, a csapat hihetetlen tempóban haladt, amíg az égiek közbe nem szóltak: néhány percnyi napsütéses intermezzo mellett többször hatalmas zápor zavart be minket a legnagyobb fák alá. Csapzottan értünk fel a sziklatömb tetejére, ahol minden elcsigázott túrázó kívülről fújta a földrajztanárok egyik kedvelt mondatát: „Majd a látvány mindenért kárpótol!” Aki járt már fenn a Kis-Cohárdon, tudja, miről beszélek. A kilátás gyönyörű, a Gyilkos-tó és a fél oldalát csuszamlás miatt elvesztő Gyilkos-kő remek természetes szemléltető „eszköz”, az eső után felszálló pára pedig igazán különlegessé varázsolta a panorámát.

A tó partjára visszatérve a bazárban volt lehetőségünk konstatálni, hogy mennyi felesleges dolgot gyártanak Kínában... A külső és belső erők munkájának szentelt napunkból még hátra volt a Békás-szorosban tett séta. Szemügyre vettük a tektonikus eredetű szurdokvölgy emblemikus szikláit, amelyek közül talán az Oltárkő a leglátványosabb. A szoros alján várt ránk a busz, jól esett behuppanni a székekbe! Komfortérzetünk fokozódott, amikor az ablakon át láttuk, hogy újra szakadni kezdett az eső, esett is vigasztalhatatlanul végig az úton Tusnádfürdőig.

Harmadik napunkat a székelyek szent hegyének, a Madarasi-Hargitának megismerésére fordítottuk. Korán elfogyasztott reggeli után indultunk Szentegyházára, ahonnan Márton Enikő házánál sült kürtös kalácsokkal gazdagodva egy traktor vontatta szekérrel indultunk fel a HEGYRE. Márton János polihisztor (idegenvezető, traktorista, DJ és hangulatfelelős, stb.) gondoskodott arról, hogy a mindenkit magával ragadó emocionális szónoklatai és a lejátszott zeneszámok hatására szem ne maradjon szárazon, minél alaposabban megismerjük a hely jelentőségét és titkait.

A traktoros szekerezés a Madarasi Menedékházig tartott, onnan gyalog nyomultunk tovább. Ijesztően sötét fellegek uralták az eget, amikor feljutottunk 1801 méter magasra, az 1985-ben elsőként felállított kopjafához, ahol büszkén énekeltük el a Himnuszt.

Szabadtéri földrajz óra keretében azonosítottuk be a környék csúcsait, összegeztük a gyűrthegeységekre leginkább jellemző formakincseket. Megebédeltünk a kultikus helyen, a fiúk saját kőoszlopot építettek.

A hegytetőről elsétáltunk a Szökő-vízeséshez, ami a zuhatagos, bevágódó szakaszjellegű hegyi folyókhoz tartozó kísérőjelenségek egyik gyöngyszeme a környéken. A Madarasi Menedékházban feltöltődve ültünk fel a szekérre, akkor még nem sejtettük, hogy fáradtságtól gyötört testünk hamarosan a hargitai mulatós zene páratlanul árnyalt szövegeinek és dallamvilágának befolyása alá kerülve fog jó egy órát izegni, mozogni...

Negyedik napunkon Tusnádfürdő környékén, a vulkanizmushoz szorosan kapcsolódó látnivalók felkeresése volt a program.

Jártunk a kénes posztvulkáni tevékenységhez, azaz a szolfatárak világához kötődő Torjai Bűdös-barlangnál, ahol a bódító kénes gázok élettani hatásáról és annak irodalmi vonatkozásáról (Sánta Ferenc: Sokan voltunk) is szó esett. Ezt követően a Csomád-hegység kráterben meghúzódó, különböző életszakaszban járó tavait vizsgáltuk meg, előbb a Mohos-lápot, majd a Szent Anna-tavat.

Mindkét tó fantasztikus hangulattal bír, amit csak fokozott, hogy végre élőben láthattunk medvéket! A Szent Anna-tó és a Mohos-láp bejárata között egy medvemama és három bocsza szaladgált a fűben, nem messze tőlük egy másik büszke anyuka terelgette egyetlen bocsát.

A Mohos-lápban kiváló idegenvezetőt kaptunk, ugyanazt a legényt, aki két hónapja a másik csoportot is kalauzolta. Keresztes Bandi most is igazán ízesen beszélt, mondanivalója egyszerre volt szellemes és tartalmas.

A Szent Anna-tónál ismét „bevállaltuk” a friss kürtös kalácsot. Ejtőztünk, gyönyörködtünk, majd miután körbesétáltuk a tavat visszatértünk Tusnádfürdőre.

Vacsora után egy 20 kérdéses Kahoot!-kvíz során 4 fős csapatok próbálták bizonyítani, hogy a székelyföldi csodákról szóló információkat valóban befogadták. Természetesen nem minden kérdést kellett komolyan volna venni, de a győzelemmel járó presztízs és díjak hatására kemény küzdelem alakult ki, szoros csatában dönt el a különböző méretű Csíki csipsszel teli tasakok sorsa!

A vetélkedővel búcsúztunk Tusnádfürdőtől és Székelyföldtől, a Szent Kristóf Panzióban ezen az úton utoljára hajtottuk álomra a fejünket.

Másnap elindultunk Kecskemét felé, a 730 km-es távot megfellelve tettük meg, egy éjszakát töltöttünk el Csernakeresztúron, Déva mellett.

Ötödik napunkon - a diákság óhajának is eleget téve – a délelőtt egy kicsit urbánusabb programmal telt.

Előbb elidőztünk az erődtemplomok gyöngyszemében Prázmáron, majd Brassóban tartottunk városnéző sétát.

A kabinos felvonóval feljutottunk a Barcasági-hegyekhez tartozó Cenkegyre.

A város nevének hegyoldalra épített, Hollywood-szerű feliratától remekül meg lehetett figyelni a hatalmas szász település eltérő funkciójú városrészeit.

A felvonó alsó állomásától a várfal mellett sétáltunk el, innen is szembeötlő volt a Fekete-templom mérete.

Átsétáltunk a város egyik látványosságának számító sikátoron, a Zsinór (Cérna)-utcán.

A Fekete-templomban beazonosítottuk a gótikus stílusjegyeket, a reformációhoz kapcsolódó puritán templombelső legjellemzőbb vonásait.

Összehasonlítás céljával felidéztek az út során látott ortodox templomok külső jegyeit, valamint a többség által jól ismert kecskeméti nagytemplom barokk vonásait.

Brassó után már csak három programunk maradt, valamennyi újra a belső és külső erők tematikájához kapcsolódó, pazar attrakciónak ígérkezett.

A transzfogarasi út minden várakozásunkat felülmúlta! A kanyargós szerpentin két oldalán az olvadékvizekből táplálkozó patakok vize spontán, de rendkívül látványos zuhatagokban hullott alá. 2200 méteres tengerszint feletti magasságban szállunk ki az autóbusból.

Többen rámerészkedtek a hófoltokra, a mini-gleccserekre, amelyek életének végét a Bilea-tó, egy magashegységi tengerszem elérése jelentette. A kilátópontról remekül látszott a kanyargós út, a gleccser által „U” alakúra csiszolt völgy, de periglaciális kőfolyásokat is könnyen találhatott bárki a látóhatárban.

Utolsó esténket Csernakeresztúron töltöttük a Bukovina Panzióban.

Hatodik napunkon a föld alatti kincsek birodalmába készültünk betekinteni. Előbb a Brád városában található Aranyműzeumot kerestük fel. Itt egy igényesen berendezett érc- és ásványgyűjteményt néztünk meg, amelynek fele az aranyról szólt. Számos egyedi alakú ércet láthattunk a tárolókban. Annak ellenére, hogy jóval közelebb jártunk Magyarországhoz, mint 2 nappal korábban, sajnálatos módon a magyarul beszélő alkalmazottak, a magyar nyelvű információs táblók eltűntek, megjelent helyettük az élő lopásfigyelőként funkcionáló biztonsági őr helyi típusa.

A múzeum után a mézgedi cseppkőbarlang felé vettük az irányt, ez a természeti látnivaló jelentette túránk utolsó állomását. A barlangban többszintes, kiépített útvonalon haladva ragyogó cseppkőmészkőformációkat láttunk. Speciális élményt jelentett egy korábbi „albérő”, a barlangi medve rekonstruált csontvázának látványa. A túra 50 percig tartott, méltó befejezése volt a tartalmas programsorozatnak.

Június utolsó napján, fél hétkor érkeztünk vissza Kecskemétre. Ez a nyári szünet igazán jól kezdődött!

-cst-